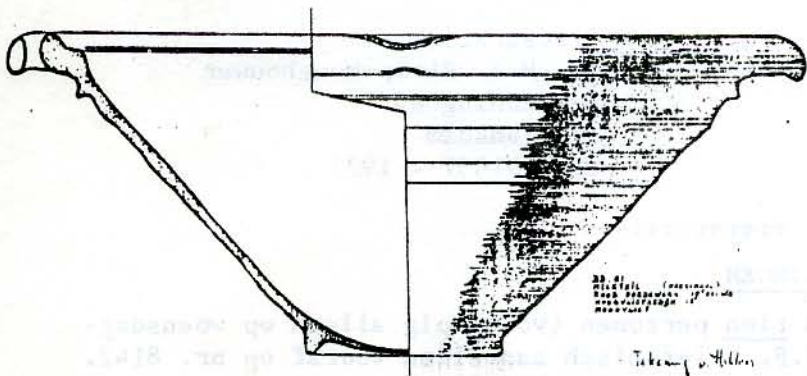

4e Jaargang nr. 10

maart 1982

UIT DE INHOUD:

- Van de Redactie
- Algemene Vergadering
- Jaarverslag
- Bodemonderzoek

Adres Historische Vereniging Barendrecht:

2e Barendrechtseweg 181, 2992 GK Barendrecht
Telefoon: 01806 - 8142

+:+:++:++:++:++:++

BESTUUR

Hr. G. van der Schoor	-	voorzitter
Rijnstraat 17		
tel. 3200		
hr. J.H. Kleinschmidt	-	secretaris
Mr. Thorbeckestraat 33		
tel. 3349		
hr. C.J.A. Volgering	-	penningmeester
Alsemdorf 4		
tel. 5768		
hr. P. van Bergeijk	-	lid
Ziedewijdsdijk 59		
tel. 2252		
hr. W.M. Groenenboom	-	lid
Voordijk 267		
tel. 2617		
hr. A.M. Overwater	-	lid
Jaagpad 65		
tel. 2152		

+:+:++:++:++:++:++

REDACTIE

Mw. J.W.E. Kouw	Illustraties:
Singel 32	Mw. H.A. Plomp-Monshouwer
tel. 6059	De Manning 64
hr. H. van Herwerden	Heerjansdam
1e Barendrechtseweg 136	tel. 01857 - 1923
tel. 2789	

+:+:++:++:++:++:++

BEZICHTIGINGSTIJDEN VERZAMELINGEN

Rondleidingen in groepen van tien personen (voorlopig alleen op woensdagmiddag of woensdagavond. S.V.P. telefonisch aannemen vooraf op nr. 8142. Bij geen gehoor:

voor woensdagmiddag bij de heer P. van Bergeijk, tel. 2252
" " avond " " " A.G. van de Garde, " 4423

+:+:++:++:++:++:++

CONTRIBUTIE

Minimaal f 10,-- per jaar. Het beschikbaar stellen van een extra bijdrage wordt zeer op prijs gesteld. Overmaken van de contributie kan geschieden op bankrekening

nr. 64.42.22.204 bij de N.V. Slavenburgs Bank te Barendrecht,
gironummer van de bank: 16 87 126

+:+:++:++:++:++:++

VAN DE REDACTIE

Twee data om te onthouden: 27 april en 8 mei.

27 april is onze jaarlijkse Algemene Ledenvergadering. Daarom is dit nummer grotendeels hieraan gewijd. Wat er op 8 mei staat te gebeuren kunt U lezen op blz. 9.

Verder wordt opnieuw Uw aandacht gevraagd voor het bodemonderzoek.

Hieronder volgt nog een "noodkreet" van de redactie.

TE SMALLE BASIS!

Van diverse kanten verneem ik dat ons Contact-Blad voor de leden zo waardevol is.

"Je ziet nu wat van je vereniging", zei onlangs één der bestuursleden. Dit geldt natuurlijk ook voor het pand "Barendrechtseweg 181" én voor alles wat daar wordt verzet.

Vleidend oordeel intussen voor redactie, illustratrice en voor de achter de schermen steeds bereidwillige steunpilaar, die altijd weer het afdrucken verzorgt.

Je dient echter vooruit te kijken.

Dan ontdek je dat de basis aan medewerkers te smal is. Daar is de uitstekende lay-out van mevrouw Kouw. Maar zij is wel de enige. Ondergetekende, het andere lid van de redactie, moet zich hoeden niet steeds uit hetzelfde vaatje te tappen: eenzijdigheid, verschraling. Een andere toonzetting op z'n tijd houdt de belangstelling voor de geboden inhoud gaande. Bovendien is er behoefte aan iemand die er op uit trekt, naar een tentoonstelling, naar een herdenking, enz., enz. Ik denk met name aan een verhaal, zo nu en dan, over contacten met mensen die hier in de omgeving hetzelfde van de grond trachten te krijgen.

Het opschrift geldt trouwens de gehele vereniging. Te smal, het risico van verbreking van de continuïteit overal waar mensen actief zijn.

Een suggestie.

De leeftijd waarop thans, steeds vaker, de "niet-meer-actieve-fase" aanvangt komt bij hen te liggen, die best nog wat om handen willen hebben. Mensen die je nauwelijks tot de "jeugdige-bejaarden" kunt rekenen, omdat ze dat nog niet zijn. Uit ervaring weet ik dat anders-gerichte-arbeid dan voorheen, arbeid bovendien die je zelf in de tijd kunt indelen, jeugdig en "bij de tijd" houdt.

Het hemd is nader dan de rok. Mijn gedachten gaan nummer één naar versterking van medewerking aan ons blad.

Opnieuw: Het geldt trouwens de gehele vereniging. Bovendien, niet ieder voelt zich tot hetzelfde aangetrokken. Laten zij die nog niet zó ver zijn, dat zij tot vermelde groep behoren, zich niet uitgesloten achten van mijn suggestie! Zelfs zó, wie een vaardige pen heeft en misschien nog tot de zeer jeugdigen behoort en niet of niet meer gekweld wordt met examenperikelen, kan helpen de basis minder smal te laten.

Met elkaar zorgen dat de radertjes blijven draaien.

Namens de beide redactieleden

H. van Herwerden

KOPIJ VOOR HET VOLGENDE
(JUNI)NUMMER GAARNE
INLEVEREN VÓÓR
10 MEI 1982

BESTUURSMEDEDELINGEN

ALGEMENE VERGADERING =. .=. .=. .=. .=. .=. .=. .=. .=. .=. .=. .=. .=. .=. .=. =.

Het bestuur nodigt U uit voor een Algemene Ledenvergadering op
dinsdag 27 april 1982

te houden in de Lagere Agrarische School aan de Dierensteinweg 2
te Barendrecht, aanvangende 20.00 uur.

Voor het tweede deel van deze bijeenkomst heeft het bestuur de heer
J. Anderson uitgenodigd, die begon met het verzamelen van historische
voorwerpen en nu in Vlaardingen een eigen Streekmuseum beheert. Hij houdt
voor ons een lezing en laat een diaserie zien van zijn werk.

AGENDA

1. Opening door de voorzitter.
2. Notulen van de Algemene Vergadering op 18 mei 1981.
Deze zijn vermeld in het Contactblad van december 1981.
3. Jaarverslag van de secretaris.
Vermeld in dit Contactblad (blz. 5).
4. Jaarverslag van de penningmeester.
Vermeld in dit Contactblad (blz. 8).
5. Verslag van de Kascommissie.
6. Benoeming van een nieuwe Kascommissie.
7. Bestuursbeleid.
8. Verkiezing van bestuursleden.
Aftredend zijn dit jaar de heren G. van der Schoor en P. van
Bergeijk, die zich beiden herkiesbaar stellen.
Het bestuur stelt U voor een zevende bestuurslid te benoemen
en vond mw. J.W.E. Kouw daartoe bereid.
Volgens artikel 13 lid 1 van de Statuten wordt de voorzitter in
persoon door de Algemene Vergadering gekozen.
Volgens artikel 13 lid 3 kunnen vijf of meer leden voor de aan-
vang van de vergadering schriftelijk aan het bestuur een kandi-
daat kenbaar maken.
9. Vaststelling van de contributie voor de jaren 1982 en 1983.
Het bestuur stelt voor de contributie voor beide jaren te bepalen
op f 12,50 en voor leden buiten Barendrecht f 5,-- extra in reke-
ning te brengen voor portokosten.

10. Vaststelling van de begroting voor 1982.
Vermeld in dit Contactblad. (blz. 8).
Volgens artikel 14 lid 5 behoeft het bestuur de goedkeuring van de Algemene Vergadering voor een besluit tot het in gebruik nemen van onroerende goederen. Het bestuur vraagt deze goedkeuring voor het geval, dat de gemeente een gebouw ter beschikking stelt als bergruimte voor een deel van onze verzamelingen.
11. Rondvraag.
12. PAUZE.
13. Lezing door de heer J. Anderson uit Vlaardingen: "Van verzamelaar tot Streekmuseum" met diabeelden.
14. Sluiting.

JAARVERSLAG VAN DE HISTORISCHE VERENIGING BARENDRECHT OVER 1981

Het bestuur

In 1981 bestond het bestuur uit de heren G. van der Schoor, voorzitter
J.H. Kleinschmidt, secretaris
C.J.A. Volgering, penningmeester
P. van Bergeijk
A.M. Overwater
en sedert de jaarvergadering op 18 mei W.M. Groenenboom
en J. Schop.

Om gezondheidsredenen van de secretaris neemt de heer Overwater sedert oktober het secretariaat waar. De heer J. Schop trok zich in juni om persoonlijke redenen terug als bestuurslid.

Ons ledental

Dank zij Uw aller medewerking groeide het aantal leden in de loop van 1981 van 162 naar 192. Door overlijden verloren wij onze leden burgemeester G. van Hofwegen en B. Leenheer. In totaal meldden zich 32 nieuwe leden. Het verheugt ons U te kunnen berichten, dat geen leden verloren gingen door bedanken voor het lidmaatschap.

Contactblad

De redactie werd gevormd door mevrouw J.W.E. Kouw en de heer H. van Herwerden. Illustraties werden verzorgd door mevrouw H.A. Plomp-Monshouwer. De verzending stond onder leiding van de heer P. van Bergeijk.

Dank zij de inzet van deze personen en de welwillende medewerking van de heer Kramer van de Lagere Agrarische School verscheen ons Contactblad viermaal in het afgelopen jaar met in totaal 66 bladzijden. Het Contactblad voorziet op een goede wijze in de behoefte aan contact tussen bestuur en leden, de leden onderling en informatie aan leden en belangstellenden.

Uitgave inlichtingenblad

In december 1981 brachten wij een blad uit met inlichtingen over onze vereniging, dat bestemd is voor belangstellenden en geschikt is voor ledenwerving.

Publiciteit

In verschillende periodieken verschenen journalistieke artikelen met foto's, die de aandacht vestigden op onze vereniging. Deze publikaties kwamen tot stand na gesprekken met bestuursleden en leden en bezoek aan ons verenigingshuis. Het Reformatorisch Dagblad publiceerde op 23 september, het advertentieblad Noord- en Waalbode op 28 oktober en het advertentieblad Het Zuiden op 29 oktober 1981. Van Het Zuiden ontvingen wij de drie gebruikte foto's ten geschenke.

Werkgroep Bodemonderzoek

Deze werkgroep kwam weer wekelijks bijeen en ging voort met het sorteren, samenvoegen en restaureren van de bij "De Slikmus" gevonden scherven. De resultaten zijn in het verenigingshuis te bewonderen.

Als werkruimte is de voorkamer van ons huis in gebruik, maar een eigen en grotere ruimte is dringend nodig om goed te kunnen werken en de resultaten uit te stallen.

Werkgroep Genealogie

Naar aanleiding van de gebleken belangstelling op de jaarvergadering werd op 2 juni door het bestuur besloten een werkgroep Genealogie in te stellen. Op 27 november kwam een aantal deskundigen bijeen voor het maken van plannen en het vaststellen van richtlijnen. De werkgroep streeft naar het op systeemkaart brengen van alle persoonsgegevens in doop-, trouw- en begraafboeken, burgerlijke stand, polder- en waterschapsarchieven, enz. voorzover dit Barendrecht betreft. Deze gegevens worden verzameld om te dienen voor onderzoek naar Barendrechtse voorouders tot ca. 1600.

Tot onze belangrijkste aanwinsten behoren de kopieën van alle doop-, trouw- en begraafboeken van Barendrecht, die een lid ons tegen een deel van de kosten beschikbaar stelde.

Naast deze werkgroep is er een studiegroep, waarin leden kennis maken met de genealogie of familiekunde en de heraldiek of wapenkunde. Informatie werd verstrekt over wijze van onderzoek, archieven, boeken, tijdschriften, formulieren, enz.

Ons verenigingshuis

Na de opening op 13 augustus 1980 kunnen wij ons in een blijvende belangstelling verheugen voor de verzamelingen, die hier worden bewaard en tentoongesteld. Door de vele schenkingen kost het moeite de ruimten begaankbaar te houden.

Door ruimtegebrek kunnen vele voorwerpen en documenten niet op waardige wijze worden getoond. Ondanks ons woekeren met de ruimte, moesten wij een beroep doen op het gemeentebestuur om aanvullende bergplaatsen beschikbaar te stellen. Wij kregen een welwillend gehoor, maar nog geen toezegging.

Evenementen

Op 20 februari reikte wethouder N. den Otter de prijzen uit aan de winnaars van de fotowedstrijd "Barendrecht in Beeld", georganiseerd door onze vereniging en de gemeente.

Op 21 maart bood het Gemeentebestuur aan "Barendrechts Fanfare" een receptie aan ter gelegenheid van het zestigjarig bestaan. De door Fanfare gehouden tentoonstelling van foto's en oude instrumenten in boven- en benedenhal van het gemeentehuis werd door onze vereniging aangevuld. De tentoonstelling duurde tot 28 maart.

Op 23 april spraken enkele bestuursleden over ons werk en over de geschiedenis van Barendrecht op een bijeenkomst van de Nederlandse Bond van Plattelandsvrouwen in de zaal van Aanen.

Op 18 mei hielden wij in de voormalige Dr. de Visserschool onze jaarvergadering, waar de heer M.A. Bakker, werkzaam bij het Gemeentearchief te Rotterdam, voor ons een lezing hield over de geschiedenis van de Dorpskerk en het archief van de Nederlands Hervormde Gemeente te Barendrecht. Hierbij werden ook archiefstukken tentoongesteld.

Op 12 en 13 juni waren wij aanwezig met drie uitstallingen op de Braderie, die georganiseerd was door de Vereniging van Centrumwinkeliers. Naast een tentoonstelling en demonstratie van onze werkgroep Bodemonderzoek en een stand met historische voorwerpen hadden wij een tafel met oude schoolboeken, die werden verkocht ten bate van de verenigingskas.

Op 4 september was er in de Sporthal "De Driesprong" een verenigingsmanifestatie, waar onze vereniging vertegenwoordigd was met twee stands. Ook hier hadden wij niet te klagen over de getoonde belangstelling.

Op 7 oktober bezocht het bestuur in Zwijndrecht de eerste tentoonstelling van de Werkgroep Oud-Zwijndrecht.

Op 9 oktober werd het pand Lagendijk 56 te Ridderkerk voor bezichtiging opengesteld door de Stichting Oud-Ridderkerk. Van de uitnodiging voor een bezoek aan deze gerestaureerde arbeiderswoning van 1839 werd gebruik gemaakt door drie bestuursleden, die contact legden met vertegenwoordigers van deze Stichting.

Van 28 tot 31 oktober werd in het Dorpshuis van Heerjansdam een tentoonstelling gehouden "Heerjansdam in de loop der tijden". Daarvoor verleende onze vereniging medewerking door een aantal voorwerpen in bruikleen af te staan.

Op 6 november was een vertegenwoordiging van het bestuur aanwezig in Centrum "De Schalm", waar onder grote belangstelling het boek over de luchtoorlog boven het eiland IJsselmonde "En toen was het stil" van ons lid hoofdonderwijzer Hans Onderwater werd gepresenteerd.

Op vrijdag 13 en zaterdag 14 november verzorgde onze vereniging op verzoek van de Gereformeerde Kerk te Smitshoek een tentoonstelling aldaar met als hoofdthema "Oud-Carnisse", ter gelegenheid van het dertigjarig bestaan van de kerk. Getoond werden oude gebruiksvoorwerpen, gerestaureerde vondsten van onze werkgroep Bodemonderzoek, foto's van oud Smitshoek, documenten, enz.

Bij deze evenementen mochten wij een aantal belangstellenden inschrijven als nieuw lid.

Samenvattend kunnen wij stellen dat onze vereniging een goed jaar achter de rug heeft met veel activiteiten, groeiende belangstelling van de bevolking en een goede aanwas van het ledental.

Wij zijn het gemeentebestuur erkentelijk voor het ter beschikking gestelde Verenigingshuis en de verdere ondervonden medewerking, maar dank zij de vele goede gevers neemt ons ruimtegebrek nog steeds toe. Wij hopen dat dit probleem nog dit jaar zal worden opgelost, zodat onze vereniging zal kunnen voortgaan met het verzamelen en tastbaar bewaren van de Barendrechtse geschiedenis.

BALANS PER 31 DECEMBER 1981

Voorraad landkaarten	147,50	Vermogen	313,76
Voorraad boeken Regt	p.m.	Reserve inrichting	1 000,--
Documentatie en voorwerpen	p.m.	Nog aan te gane verplichtingen inrichting verenigingsgebouw	4 557,35
Nog te ontvangen posten:		Nog te betalen kosten	1 150,--
contributie	145,--	Reeds ontvangen contributie voor 1982	140,--
interest	347,13		
Saldo bank	6 398,38		
Saldo kas	113,10		
Saldo giro	10,--		
	<u>7 161,11</u>		<u>7 161,--</u>

RESULTATENREKENING 1981

<u>LASTEN</u>		<u>BATEN</u>	
Gas en water	1 541,78	Contributie	1 795,--
Elektra en reinigingsrechten	350,31	Interest bank	455,99
Telefoon	339,42	Giften	865,45
Onroerendgoedbelasting	117,--	Verkopen	89,--
Aankopen	316,65	Verkoop schoolboeken	633,95
Aankoop kopieën doop-, trouw- en begraafboeken	500,--	Verlies	387,57
Werkgroep Bodemonderzoek	74,50		
Verzekering	60,--		
Contactblad	257,65		
Afschrijving inrichting			
Verenigingsgebouw	200,--		
Diverse onkosten	469,65		
	<u>4 226,96</u>		<u>4 226,96</u>

BEGROTING 1982

<u>INKOMSTEN</u>		<u>UITGAVEN</u>	
Contributie	2 000,--	Gas en water	1 750,--
Interest bank	500,--	Elektra en reinigingsrechten	400,--
Giften	1 000,--	Telefoon	350,--
Verkopen	100,--	Onroerendgoedbelasting	120,--
Begroot tekort	1 250,--	Aankopen	500,--
		Werkgroepen	300,--
		Verzekering	150,--
		Contactblad	400,--
		Evenementen	100,--
		Kaarten t.b.v. genealogie	320,--
		Diverse onkosten	460,--
	<u>4 850,--</u>		<u>4 850,--</u>

N.B. De huur van het verenigingsgebouw wordt door het gemeentebestuur gesubsidieerd. De gemeente verrekend dit administratief. Daarom is in de financiële stukken geen bedrag voor de huur van het verenigingsgebouw opgenomen.

De Penningmeester
C.J.A. Volgering

EXCURSIE OP 8 MEI 1982

Wij vonden Mr. D. Müller bereid om ons op zaterdag 8 mei a.s. te ontvangen in het Streekmuseum Heinenoord, waar hij ons wil rondleiden en een toelichting geven bij het vele dat te zien is in het Hof van Assendelft en de Hofstede Oost-Leeuwenstein.

Mr. Müller is voorzitter van de Stichting Streekmuseum Heinenoord en oud-dijkgraaf van de Dijkkring IJsselmonde. Wij hebben goede herinneringen aan zijn deskundige begeleiding bij ons bezoek destijds aan het Waterschapshuis aan de Rijnstraat te Barendrecht.

Op zaterdag 8 mei verzamelen wij om half twee (13.30 uur) in de Rijnstraat bij het Gemeentehuis. Belangstellende niet-leden zijn welkom, voorzover de vervoersmogelijkheden dat toelaten. Gaarne uiterlijk 1 mei ontvingen wij Uw opgave van deelneming aan het Verenigingshuis, telefoon 8142 of aan de heer P. van Bergeijk, telefoon 2252 met opgave van het aantal personen en met vermelding

- of U met de auto gaat en hoeveel zitplaatsen U voor anderen beschikbaar heeft;
- of U wel mee wilt, maar verzoekt te kunnen meerijden met een ander.

Wilt U de datum van 8 mei in Uw agenda of op de kalender noteren en als U niet direct belt, ook de datum van 1 mei?

ERRATUM

Mijn summiere terugblik over vijf jaar Historische Vereniging in het decembernummer (1981) behoeft correctie.

Op pagina 4 schreef ik o.a. dat de Werkgroep Bodemonderzoek in mei 1982 gaat stoppen met het restaureren van de op "De Slikmus" gevonden scherven.

Dat is gelukkig helemaal niet waar. Men gaat rustig en onvermoeid door. Alleen de leiding wil na drie jaar deze overgeven aan anderen. Zij blijven gewoon en actief lid. Er is dus alleen een wisseling van de wacht.

Excuus voor de foutieve berichtgeving.

G. van der Schoor

PRENTBRIEFKAARTEN - ANSICHTEN

Er zijn sommige mensen die ansichten weggooien. De Historische Vereniging kreeg er - zeer gelukkig - een week geleden weer ruim 300! Er zaten er acht van Barendrecht bij, vijf van het Koninklijk Huis en drie betreffende Wereldoorlog II. De rest was van andere plaatsen in Nederland; enkele buitenlandse en een aantal fantasiekaarten.

Het was voor ons aanleiding weer eens een actie te beginnen om onze voorraad niet-Barendrechtse kaarten proberen te ruilen met verzamelaars in Nederland. Er zijn een paar duizend personen en we vonden er ruim 700 met naam, adres en verzamelgebied.

En wat gebeurt er dan? De derde telefoondag stootten wij op iemand die zei: Van Barendrecht heb ik er wel een honderd! Uiteraard keken wij naar het aantal kaarten dat hij zocht. Gelukkig van meerdere plaatsen. Maar we kwamen niet verder dan dertig. Dus blijft het grootste aantal bij die

meneer zitten. OMDAT we nog te kort aan ruilmateriaal hebben.

Gooi a.u.b. niet één ansicht weg. We bezitten weliswaar reeds een aardige collectie Barendrechtse, maar het staat vast dat er veel meer geweest zijn en dat nog niet een derde daarvan in onze collectie aanwezig is. En een Historische Vereniging behoort toch naar een complete collectie te streven.

Alle andere - niet Barendrechtse - gebruiken wij om te ruilen.

ELKE ANSICHT KAN ONS HELPEN!

G. van der Schoor

ROND DE KERST EEN TENTOONSTELLING?

Enkele weken geleden stond er een oproep in "De Schakel". A.C. den Otter en ondergetekende hadden in Charlois een tentoonstelling gezien.

Twee hobbyisten begonnen in 1976 een verzameling foto's op te bouwen, uitsluitend van Charlois. Expositieruimte was alleen rond de Kerst vrij. Hun eerste tentoonstelling was met 200 foto's al een leuk geheel.

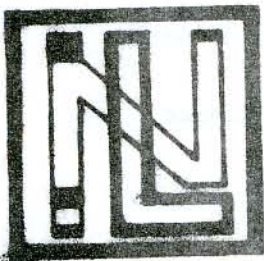
Kerst 1981 hielden zij hun zesde tentoonstelling met 1500 foto's. Zij vertelden dat de collectie thans reeds 3000 stuks omvat. Voor de aanvulling zorgden de enthousiaste bezoekers. De tienduizendste werd tijdens deze zesde tentoonstelling genoteerd.

Een en ander deed ons uiteraard verlangen naar iets dergelijks van Barendrecht. We plaatsten een oproep in "De Schakel" om een werkgroep "Barendrecht van vroeger, in foto's en ansichten" op te zetten. Zeven personen meldden zich. Fantastisch gewoon!

Als U dit leest is ook deze werkgroep (de derde dus naast Bodemonderzoek en Genealogie) geïnstalleerd en van start gegaan. In 99 van de 100 gevallen komen zij in de herfstmaand op z'n vroegst - anders rond de kerst - in een der scholen met hun eerste expositie. We schatten met een eerste aanzet van 20 à 50 foto's en ansichten.

Fijn toch dat er een Historische Vereniging bestaat!

G. van der Schoor

NIEUWE LEDEN

Sinds de laatste stand (19 november 1981) konden we de volgende nieuwe leden noteren:

15-12-1981	:	M. Silvis-van der Gaag	Barendrecht
30-12	:	F. Kempe	"
21-12	:	mw. A. Biemans	Ridderkerk
5- 1-1982	:	A. Droogendijk	Barendrecht
7- 1	:	A.M. den Hollander	"
15- 1	:	W.J. de Zeeuw	"
15- 2	:	N.C. Kraak	"
12- 3	:	G. Kostense	"

Stand op 15 maart 1982: 197 leden.

ZO IS HET BEGONNEN

Onder bovenvermeld opschrift bevat het vorige Contact-Blad (3 (1981) nr. 9, december, blz. 12) een artikel. Mijn daarin opgenomen verzoek om reactie leverde één brief en een indirect vernomen commentaar op. Beide Barendrechts "van binnen uit".

Ik heb wel begrepen, zo ik het al niet wist, dat schrijven over de kerkelijke situatie van nú zowat een eeuw geleden, een zaak is van zeer goede voorbereiding en van, vooral, je oor links en rechts te luisteren leggen.

Het resultaat van een en ander zal dus niet een, twee, drie voorhanden zijn.

Inmiddels de briefschrijver mijn hartelijke dank, onder herhaling van mijn verzoek aan allen die dit lezen.

H. van Herwerden

BODEMONDERZOEK

In dit nummer opnieuw aandacht voor bodemonderzoek, waaraan ook in onze vereniging met trouw en toewijding wordt gewerkt.

Een courantenverslag over mensen die, zij het onder gunstiger omstandigheden dan de Barendrechtse onderzoekers, vooral die trouw en toewijding met hen delen.

Juist dezer dagen was de dreiging dat veel door nieuwbouw, enz. verloren kan gaan, in het nieuws. Gepleit werd voor aanstelling van "stadsarcheologen". De steden zijn nl. het meest bedreigd. Leest U zelf maar!

Eerst echter nog een korte toelichting op de afgedrukte tekening op blz. 12.

De afbeelding hier opgenomen is op de helft van de ware grootte. De tekenaar geeft vakkundig weer, rechts het buitenaanzicht en links de doorsnede van het materiaal. Uit de tekening is nu af te lezen wat de dikte van het materiaal is. De vindplaats en andere gegevens zijn tevens vermeld. Waarom deze buiten-Barendrechtse opgraving afgebeeld? Bij de opgraving op "De Slikmus" is nl. een geheel gelijkvormige vondst gedaan.

De heer G. Stam, voorheen verbonden aan het Bureau Oudheidkundig Onderzoek van de Gemeente Rotterdam, die onze groep uit vriendendienst ter zijde staat, zegt nl. dat publikatie van gedane vondsten vooraf moet worden gegaan door het maken van een zwart-wit tekening op ware grootte. Wat zegt de heer Stam nog meer?

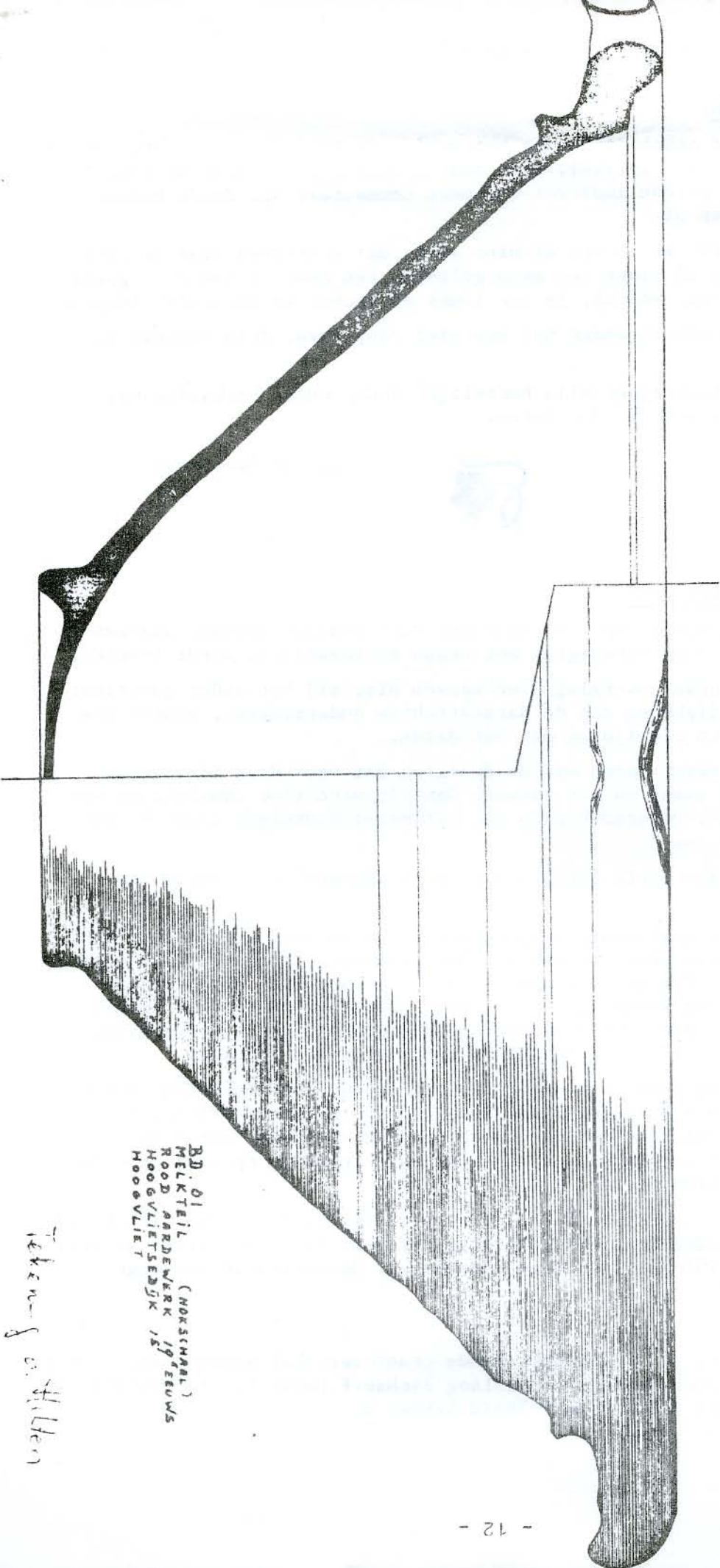
"Het materiaal, hier voorhanden, is als collectie bijzonder interessant en is zeker waard meer bekendheid te krijgen. Hiervoor zullen we eerst nog wat meer informatie moeten verzamelen, documentatie aanleggen, foto's maken".

Wie springt bij?

Thans gaarne lezing van het onderstaande krantenartikel aanbevolen, waarin naar ik begreep, elke amateur-archeoloog zichzelf herkent. Als buitenstaander valt je dan op: die bescheidenheid hebben ze toch allen gemeen!

Redactie

De schaal is 2x 20 groot
(Conic R).

BD. 01
MELKTEIL (HORSCHM.)
ROOD AARDWERK 19de EEUWS
HOOGVLIETSEDIJK 15
HOOGVLIET

Teken. J. v. Hiltten

Utrechts Nieuwsblad/N.Z.C. - 21 december 1981.

GEMEENTE UTRECHT EERT AMATEUR-ARCHEOLOOG

Utrecht - Toen hij met pensioen ging, dacht Henk W. Scherpenhuijzen: eindelijk tijd om alle dagen te vissen. De eerste dag, dat hij aan de waterkant zat, werd zijn aandacht echter meer getrokken door opgravingen daar vlakbij dan door de dobber. En van die dag af behoort hij tot het enthousiaste groepje amateur-archeologen dat in Utrecht in actie komt overal waar iets valt op te graven. Vissen doet hij nooit meer.

"Als" - zo meldt de gemeente Utrecht - "eerbetoon aan een man die, begonnen als amateur-archeoloog en -restaurateur in tien jaar het meesterschap hierin bereikte en die een voorbeeld is van de nauwe samenwerking tussen vakman en amateur in de Utrechtse Archeologie" ontving Scherpenhuijzen (73) zaterdagmiddag uit handen van wethouder mr. A.J. Bransen een gouden Uniedaolder. Dit gebeurde bij de opening van de tentoonstelling "Uit scherven opgebouwd" in het Centraal Museum aan de Agnietenstraat.

De expositie laat verbluffende voorbeelden van restauratiewerk zien: vazen, potten, schalen, gebruiksvoorwerpen, scherf voor scherf bijeen gepuzzeld en vervolgens met behulp van gips en penseel teruggebracht in de staat waarin ze vele honderden jaren geleden verkeerden.

Scherpenhuijzen, vijfhoog wonende aan de Van Esveldstraat 129 in Utrecht is veertig jaar machinist bij de Spoorwegen geweest. Op 1 december 1969 ging hij als hoofdmachinist/opzichter met pensioen. Vanaf 1936 woont hij in Utrecht. "De archeologie had wel altijd al mijn interesse, maar het bleef bij het lezen van boeken, vooral over de Romeinse oudheid".

Laatste rit

Voor opgraafwerk was er toen nog weinig tijd: het werk eiste hem op en ook voor de vakbond (het CNV) was hij actief. Zijn laatste rit was als meester op de koninklijke trein bij het bezoek van Juliana aan Vlissingen.

"De archeologie kreeg pas echt mijn interesse toen ik tien jaar geleden tijdens het vissen bij Fort Vechten bij de opgravingen ging kijken. De Rijksdienst voor Oudheidkundig Bodemonderzoek was daar bezig en vond onder andere beschoeiingen en kades uit de Romeinse tijd. Ik ging meegraven. Nu gaat dat niet meer, vanwege mijn rikketik. Toen ik er eenmaal mee begonnen was, kwam het restaureren vanzelf".

Stage

Scherpenhuijzen, die lid is van de afdeling Utrecht en Omstreken van de Archeologische Werkgemeenschap Nederland liep stage bij de restauratieafdeling van de ROB en al spoedig bleek - volgens de kenners - dat hij een begaafd amateur is.

"Begaafd, ik?" - vraagt hij verbaasd. "Nou, dat hoor je mij niet zeggen, hoor. Ik vul de vormen aan met gips en beschilder de voorwerpen in de oorspronkelijke stijl, zo goed en zo kwaad als 't gaat. Begaafd... dat maken ze er maar van. Het is precisiewerk".

Zijn vrouw strijkt bij hem een weerbarstige haarlok weg ("t zit zo raar, net gewassen, hè") en toont enkele schalen en potten uit de oudheid. Alleen bij nauwkeurige bestudering zie je de delen die Scherpenhuijzen heeft toegevoegd; de beschildering, met een ragfijn penseeltje is perfect. Van de weeromstuit is zijn vrouw een tekencursus gaan volgen en ook zij blijkt over talent te beschikken.

"Elke dinsdagavond komen we met een clubje van zestien man bijeen in een voormalige school in de Abraham Dolehof en dan zijn we bezig met scherven en dergelijke. Alles wordt ingeschreven op volgorde van bewerking en met vermelding van vondstnummers en lagen van de grond waarin het werd gevonden. We passen scherven van potten en schalen bij elkaar en fragmenten van allerlei voorwerpen, zoals bijvoorbeeld een olielampje. Een heel gepuzzel. Het zijn stuk voor stuk erg enthousiaste mensen. We hebben elkaar leren kennen bij de opgravingen op het Vredenburg".

De club is ondermeer actief geweest bij de opgravingen aan de Jan Meijnenstraat. Scherpenhuijzen restaureerde ondermeer een daar gevonden vuurklok en een schotel.

"We vonden in de toevoergoot naar een beerput pispotten, borden en schalen, althans stukken ervan. Het wassen, schoonmaken en restaureren van zulke dingen is een prachtige bezigheid", zegt hij. "Meneer Hoekstra, de stadsarcheoloog, kwam eigenlijk net in Utrecht werken toen bij mij die hobby ontstond en ik moet zeggen dat hij ons allen al die jaren heeft gestimuleerd.

Bindend

In een ter gelegenheid van de tentoonstelling in het Centraal Museum uitgegeven folder wordt Scherpenhuijzen omschreven als "een bindend element in het bonte mozaïk van personen en karakters dat samen de Utrechtse stadsarcheologie vertegenwoordigt".

Folder en tentoonstelling geven een goede indruk van wat er op het gebied van opgravingen en de restauratie van keramiek in Utrecht is bereikt. Tot en met 31 januari is deze tentoonstelling in het Centraal Museum geopend.

LAATSTE NIEUWS

Er is in onze naaste omgeving een nieuwe vindplaats van historisch belang ontdekt. Ontdekt is niet het juiste woord. Deze waardevolle lokatie had al langere tijd de aandacht van ons lid de heer A.C. den Otter Dzn, die, zo zou je kunnen zeggen, van elke verheffing of inzinking in de bodem tot in wijde omtrek op de hoogte is. En zo'n oneffenheid is er nooit "zo maar". Toen hem bekend werd dat ter plaatse, nl. nabij de Koedood, het weiland gescheurd zou worden is hij er achterheen getrokken en zodoende is thans onze Werkgroep Bodemonderzoek, onder deskundige leiding, aldaar bezig met zo'n onderzoek.

Men vermoedt de aanwezigheid van fundamente van een 17e eeuwse hofstede. Een onderzoek naar kaarten uit die tijd bracht het bestaan van een belangrijke plaats aan het licht.

Tot zover dit laatste nieuws. Het is een goede traditie bij geschiedkundig en ander onderzoek slechts de feiten te laten spreken. Een traditie die onze Werkgroep ook strikt in acht neemt. Naar die feiten dus zijn wij zeer nieuwsgierig. Geduld tot een volgend Contact-Blad! Dan komt de Werkgroep Bodemonderzoek aan het woord. Hiervoor wordt thans door de leden, versterkt met twee bestuursleden, in taaie en geduldige volharding de stof - hoe letterlijk - verzamelt.

H. van Herwerden

BOEK OVER HET EILAND IJSSELMONDE

Voor ieder, die belang stelt in de geschiedenis van het eiland IJsselmonde, is het boek van J.W. Regt uit 1848 een waardevol bezit. De oorspronkelijke uitgave is helaas niet meer beschikbaar en de herdruk van 1966 is niet meer in de boekhandel te koop.

Onze vereniging heeft ten behoeve van de leden gelukkig nog de hand kunnen leggen op een beperkt aantal exemplaren. Het boek geeft een beschrijving van alle plaatsen op het eiland in totaal 272 bladzijden, waarvan er 21 de geschiedenis van Barendrecht behandelen.

Bovendien is er een grote kaart van IJsselmonde bijgevoegd, die op zichzelf al een kostelijk document is. Hier staat bijvoorbeeld een pad op, lopende van Middeldijk naar Singel, waar de Paddewei naar werd genoemd.

Voor leden is de prijs f 25,--, voor niet-leden f 30,--, afgehaald bij het Verenigingshuis, 2e Barendrechtseweg 181.

